

Mottagare: Enheten för ungdomspolitik och folkbildning
Utbildningsdepartementet
Dnr U2018/04684/UF

Remissyttrande

Att förstå och bli förstådd - ett reformerat regelverk för tolkar i talade språk (SOU 2018:83)

Sammanfattning

Region Norrbotten har tagit del av de förslag som utredningen har presenterat och välkomnar att en översyn har gjorts om samhällets behov av och tillgång till tolkar i talade språk. Regionen vill understryka att tillgång till en kvalificerad tolk är en demokratisk rättighet och en förutsättning för att alla har rätt till lika tillgänglig och rättssäker samhällsservice och sjukvård. Regionen känner igen den problembild som utredningen presenterar gällande bristen på språktolkar med tillräcklig kompetens för att kunna utföra uppdrag inom alla hälso- och sjukvårdens verksamheter. Regionen delar utredningens uppfattning om att det finns ett behov av att reglera frågor som berör tolkning i talade språk men är tveksam till införandet av ett totalförbud i att barn används som tolkar. Det är viktigt att utredaren noggsamt förtydligar de undantagssituationer då användning av barntolkar kan tillåtas. Då tolkbristen drabbar hälso- och sjukvården samt tandvården i glesbygd i högre grad än i tätort vill regionen särskilt betona en skyndsam utveckling av digitala lösningar för tolktjänster.

Regionens synpunkter

Kvalitetssäkring genom utbildning och auktorisation

Regionen delar utredningens synpunkt att tolkyrket behöver ges ökad status för att locka och behålla språkintresserade personer. För att få till stånd en sådan utveckling behövs det, som utredningen föreslår, ställas tydliga krav och styras mer aktivt kring utbildning, auktorisation, och förmedling. Här behöver särskilt förutsättningarna för de nationella minoritetsspråken beaktas. En ökad professionalisering och utveckling av tolkyrket är en förutsättning för att offentlig sektor långsiktigt ska kunna försörjas med kvalitativa tolktjänster.

Förbud mot barntolkning

Betänkandet belyser flera negativa effekter som följer av barntolkning samt att barntolkning är omfattande och vanligt förekommande. Region Norrbotten håller med utredningens intention men anser att det finns situationer när användning av barntolkar är ofrånkomligt. För att undvika att barn används som tolkar finns behov av mer lättillgänglig tolkservice med fler utbildade tolkar.

Tillsyn och myndighetssamverkan

Utifrån rättsäkerhet och patientsäkerhet ser Region Norrbotten förslagen om en utvecklad tillsyn av tolkar med auktorisation och godkänd utbildning som positivt och bedömer i likhet med utredningen att det ligger stora samhällsvinster i en ökad samordning och effektivisering av tolkanvändningen.

Teknikutveckling

Regionen noterar att utredningen har analyserat och föreslagit åtgärder kopplat till ny teknik som får en allt större betydelse för tolkyrkets framtida utveckling. Tolkbristen påverkar hälso- och sjukvården och tandvården i glesbygd i högre grad än i tätort varför regionen välkomnar en prioriterad utveckling av digitala lösningar.